

İktidar, pasaporttaki çip krizinin çözümü için 2023 yılını işaret etti

Başvuru süresi uzayınca pasaport almak isteyenler, başkentteki basım merkezine gidip sabah 05.00'te sıraya girmeye başladı. Yurttaş, pasaport için ödediği paranın iki katını aşan yol giderleri ve zaman kaybından şikâyetçi.

A A A

Erdem Sevgi

22 Ağustos 2022 Pazartesi, 04:00

Abone Ol

Google News

Yaklaşık bir yıldır "pasaportta çip krizi" yaşanan Türkiye'de, yurtdışına çıkabilmenin yolu Ankara'dan geçiyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin çipli pasaportlarını üreten Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü, geçen yıl Hollanda'daki tedarikçi firma "çip krizi" nedeniyle talebe yetişemeyince defter üretimini azaltmak zorunda kaldı. Pandemi sürecindeki uluslararası seyahat kısıtlamaları da eşzamanlı kalkınca Türkiye'de pasaport talebi aniden yoğunlaştı.

DEFTER STOKU ERİDİ

Cumhuriyet, 9 Kasım 2021’de, “Pasaportta çip krizi” haberiyle yedi gün olan teslimat sürelerinin 20 günü aştığını gündeme getirdi. Aradan geçen 10 ayda kriz daha da derinleşti. Normal şartlarda pasaport edinmek isteyen bir yurttaş bulunduğu il ya da ilçedeki nüfus müdürlüğüne giderek buradan başvurusunu yapıyor. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri (Nvİ) Genel Müdürlüğü’nün Ankara’daki Pasaport Basım Merkezi’ne çevrimiçi olarak ulaşan başvuru sonrası basımı yapılan pasaport, PTT aracılığıyla yedi gün içinde sahibine ulaştırılıyor. Ancak defter stokları eriyen Nvİ Basım Merkezi, yaklaşık bir yıldır yurttaşın pasaport istemini zamanında karşılayamıyor.

Pasaport başvurularını e-Devlet’ten takip edenler, “Basım öncesi kontrol aşamasında” iletisiyle karşılaşıyor. Bekleme süresi iki ayı aşan yurttaş, “vize randevusunu kaçırma, uçak bileti ya da otel rezervasyonundan maddi kayba uğrama” gibi şikâyetlerini dile getiriyor. Eğitim için yurtdışına gidecek olan öğrenciler de okullarındaki son kayıt tarihlerini kaçırdığını belirtiyor. Şu an için Nvİ’den pasaport alabilmek için belgelenebilir bir mazeretle Ankara’ya gelip yüz yüze ikinci bir başvuru yapılması gerekiyor.

BİR DE POSTANE SIRASI

Türkiye’nin herhangi bir kentindeki nüfus müdürlüğünden ilk başvurusunu yapan yurttaş, bu işlem e-Devlet’e yansıdıktan sonra Nvİ’nin Ankara Yenimahalle’deki Pasaport Basım Merkezi’ne geliyor. Sabah 05.00’te oluşmaya başlayan sıraya girenleri, kampusun kenarındaki konteyner ofiste 08.00’den itibaren bir memur karşılıyor. Pasaporta duyulan acil ihtiyacı belgeleyebilenler için sisteme “acil basım” notu düşülüyor. Buradaki işlem sonrası başvuru sahibi PTT Lalegül Şubesi’ne yönlendiriliyor. Basımı yapılan pasaportlar, 11.30, 14.30 ve 17.00’de üç parti halinde şubeye ulaşıyor. Şube önünde bekleyen yüzlerce yurttaş, PTT şubesindeki güvenlik görevlisine kulak kesiliyor. Listedeki ismi okunanlar içeri girip pasaportuna kavuşabiliyor.

BU DEVİRDE BU ÇİLE!

Bu süreci işletebilmek için uzak kentlerden Ankara’ya geldiklerini belirten yurttaşlar, “Pasaport için ödediğimiz paranın iki katından fazla yol-yemek masrafımız oldu. Bir günümüz sırada beklemekle, iki günümüz de yollarda geçti. Bu devirde bir pasaport alabilmek bu kadar çileye dönüşmemeli” eleştirisinde bulunuyor.

Nvİ DE DOĞRULADI

10 Mayıs’ta yaptığı açıklamayla pasaporttaki çip krizini doğrulayan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, geçen hafta katıldığı TV programında da bu konuya ilişkin yeni açıklamalarda bulundu. Soylu, yerli imkânlarla hazırlanan e-pasaport üretiminin bu ay başlayacağını ve tam kapasiteye Aralık 2022’de ulaşılacağını kaydetti. Nvİ Genel Müdürlüğü de yurttaşların pasaport taleplerinin karşılanmasının “60 güne uzadığı” bilgisi de Nvİ tarafından doğrulandı. Bu bilgilerle, pasaport krizinin 2023 başına dek sürebileceği değerlendiriliyor.

VERİLERE ULAŞILAMIYOR

Daha önce üretimini yaptığı pasaport defterlerine ilişkin internet sitesinden aylık veriler açıklayan Darphane, bir süredir bu bilgileri gizlemeye başladı. Sitede, son olarak Mart 2018 verileri yer alıyor. Sayfadaki bağlantılara tıklandığında “madeni para üretim tabloları” gibi konuyla bağlantısız dosyalara erişim sağlanıyor.